

jaa udførligt derved. Jeg ved ikke, om det faar nogen Betydning under denne Sag, men jeg anbefaler det til det kommende Udvalg's velvillige Overvejelse, om ikke dette Lovforslag gaar Kjøbenhavns Kommune noget for nær. Under alle Omstændigheder hvis man tager de Tal, jeg har peget paa, og hvis det bliver slaaet fast, som er foreslaaet, faar Kjøbenhavns Kommune ingenlunde, hvad der tilkommer den for alle de Ofre, den bringer for Skolevæsenet.

Formanden: Det ærede 2det Medlem for 10de Kred's (Bojsen) har Ordet for en kort Bemærkning.

Bojsen: Jeg vil over for de Bemærkninger, der falder fra det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (H. N. Hansen) og ogsaa med Hensyn til de Bemærkninger, der i Gaar kom fra det ærede Medlem for Odense (Koch), kun henvise til Finanslovens § 4, hvor der jo er opført, hvor meget der indgaar i direkte Skatter til Statskassen. Der er Forholdet dette, at det med et rundt Tal udgør 10 Millioner Kr., og disse 10 Millioner Kr. ere fordelte saaledes, at Landkommunerne svare 7½ Million Kr., Købstæderne uden for Kjøbenhavn svare 1,100,000 Kr. og Kjøbstæderne og Kjøbenhavn tilfammen give de 2½ Million Kr. og Landdistrikterne 7½ Million Kr. Jeg tror, det omtrent svarer til det Forhold, der er foreslaaet her, idet noget af Statens Midler skal gaa tilbage til Kommunerne. Jeg kan derfor i høj Grad sympatisere med det Forslag, som fremkom fra det ærede 7de Medlem for 6te Kred's (Ahlefeldt Laurvig) om, at disse Midler kunde gaa tilbage til Kommunerne. Saa behøvede vi slet ikke at have Statens Hjælp til noget af disse forskellige Formaal.

Solch: Der kunde maaske nok være nogen Anledning for mig til paa dette Tidspunkt at strafalde Ordet, men jeg synes dog ikke, det vilde være ret tilfredsstillende for mig, om det for Lovens Gennemførelse meget trostesløse Foredrag, vi hørte fra det ærede 7de Medlem for 6te Kred's (Ahlefeldt Laurvig), skulde være blevet den Røst, der løb henmod Enden af Forhandlingen. Jeg vil derfor tillade mig at gøre de Bemærkninger, som jeg nu en Gang har tænkt mig at gøre. Det kan jo ikke nægtes, at man vel nok studsede noget, den Gang den højtærede Kultusminister forelagde dette Lovforslag, thi vi have jo i lang Tid talt om og vidst, at Løberne vare daarlige, og et saa stærkt Greb i Statskassen, som der her er Spørgsmaal om,

ville jo nok nogen Forbavelse. Men naar man nu ser den Maade, hvorpaa dette Lovforslag er blevet opfattet rundt om i Landet, og den Maade, hvorpaa det er blevet behandlet og modtaget i det andet Ting, bør man vel gaa ud fra, at der har været en almindelig Erkendelse af, at der var en virkelig stor Trang til et Lovforslag som dette, hvis to Hovedformaal altsaa ere at afhjælpe adskillige Mangler ved Undervisningen — Mangler, som vare en Hindring for, at Undervisningen kunde naa det Maal, den havde sat sig — og i lige saa fuld Grad at forbedre Lærernes Lønninger. Jeg vil derfor for mit Vedkommende tillade mig at udtale en Tat til den høje Regering for dens kraftige Initiativ i denne Sag. Det er jo ganske sikkert, at det var noget nyt, for saa vidt som det Princip i høj Grad blev anerkendt, at Staten skulde understøtte Skolevæsenet. Det har vel ikke været ukendt hidtil, men der gøres dog ganske anderledes fylbig Anvendelse deraf i dette Lovforslag, og det har for mig ikke noget afstrækkende. Thi det maa erkendes, ligesom det jo ogsaa er erkendt og gennemført andetsteds, at er der noget Omraade, paa hvilket Staten uden at komme i Strid med noget, der ellers kunde siges at være dens Opgave, kan tage sig af Sagen, saa er det Folkeundervisningen, der jo ingenlunde har Betydning alene for de enkelte Kommuner, men i allerhøjeste Grad for det hele Samfund. Den Maade, hvorpaa Lovforslaget har søgt at komme Kommunerne til Hjælp og at afhjælpe Manglerne ved Lærernes Lønninger, navnlig ved et Tillæg, som skaber en noget større Lighed mellem de forskellige Embeder, end der er Spørgsmaal om inden for nogen anden Embedsklasse, tror jeg man af Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder maa billige. Og jeg antager, den staar i en vis Forbindelse med den Maade, hvorpaa disse Embeder besættes, den meget omtalte Kaldelsesmaade, om hvilken jo Regeringen saavel som vi andre maatte have den Forestilling, at det ikke vilde være muligt helt at komme bort deraf; og naar man ikke kunde det, var der næsten ingen anden Vej at gaa end den, den højtærede Minister er gaaet.

Fremdeles villiger jeg, at man har stræbt hen til det Maal, at Lærerne lønnes med et kontant Beløb i Stedet for med den Mængde forskellige Indtægter, de hidtil have været lønede med. Jeg tror, at dette har den allerstørste Betydning for at naa det Formaal, som det meget ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) i Gaar omtalte, at gøre Læreren, saa vidt mulig, uafhængig, saaledes at han paa den bedste